

IZHAJA VSAK DAN

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Posamične števe, se prodajajo po 3 nvč. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Postojni, Sežani, Nabržini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele števe, po 5 nvč. (10 stot.)

OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm. smrtne, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljnja vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Plačljivo in tožljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

„V edinosti je moč!“

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez dopolne naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljsko izdanje „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kron 5-20, za pol leta Kron 2-80.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Neprankovana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglašne in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 20 (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik konsorcijski lista „Edinost“. — Natisnila Tiskarna „Edinost“, vpisana zadruga z omejenim poročstvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti števe 20.

Poštno-hranilni račun št. 841-652. TELFON 31. 11-57

BRZOJAVNE VESTI.

Tržaško odposlanstvo pri ministerskem predsedniku.

DUNAJ 27. Kakor poročajo listi, se je danes predstavilo ministerskemu predsedniku grofu Stürgkhu odposlanstvo, obstoječe iz tržaške municipalitete, trgovinske in obrtne zbornice, zveze industrijskih, trgovskih in pomorskih korporacij. V odposlanstvu so bili: državni poslanec dr. Pitacco, baron Economio ter industrialca Richetti in Brunner. Odposlanstvo je izročilo ministerskemu predsedniku spomenico, v kateri so izražene želje tržaških trgovinskih krogov na prometno-političnem in tarifarnem polju. Ministerski predsednik je izjavil, da se strinja s predloženimi željami in vsebino spomenice, vendar je izrazil pomisleke glede finančnega vprašanja v katerem oziru je treba zaslišati tudi finančnega ministra.

Odposlanstvo se čimprej predstavi tudi trgovinskemu ministru, nakar se bodo bržkone vršile konference.

Odprava praznikov v nižavstvijskem deželnem zboru.

DUNAJ 27. Deželni zbor je na današnji seji najprej v navzočnosti kardinala knezo-nadžkova dr. Nagla razpravljal nujna predloga, stavljen na zadnji seji po poslancih Silbererju in dr. Scholzu, v katerih se protestira proti skrajšanju števila praznikov. — Predlogu posl. Silbererja in dr. Scholza je bila po kratki debati priznana nujnost. Tekom debate je izjavil kardinal-knezo-nadžkof dr. Nagl, da se ni smelo razviti tega vprašanja, dokler ni došla odločitev, kajti s tem so oni, ki imajo odločevati, postavljeni v mučen položaj. Zdi se mu, da se ni dobro razumelo namena papeževga pri razglašanju motu propria. Kaj je praznik po umevanju cerkve? Dan počitka za dušo in telo. Treba je radi tega izpolniti dolžnost, naloženo že na krstu. Tekom časa je pa prišlo tako daleč, da se vsled razvoja industrije ne more več praznovati vseh teh praznikov.

Papež pravi tudi v motu proprio, da je vsled dragine začel misliti, se ne bi li z odpravo večine praznikov v tem odpomoglo. Jasno je, da utegne biti draginja s tem olajšana, ako se bo ustvarjalo več konsumnih dobrin in to je možno potom odprave praznikov. Odpravlja li papež praznike? Nikakor ne. Cerkevni prazniki ostanejo kakor doslej, le ne bo težko grešil delavec ako ne pojde k maši. Kardinal hoče izjaviti, da so dispenzirani oni, ki delajo in ne morejo iti ob praznikih k maši.

Kardinal je zaključil: Ako se obvezete, da se bo praznike ves praznovalo in da najde delavec ob teh praznikih res duševni in telesni počitek, tedaj vam bom hvaležen iz srca.

Novi člani gospodske zbornice.

DUNAJ 27. „Fremdenblatt“ poroča: Kakor smo zvedeli, bo v kratkem imenovanih več novih dosmrtnih členov gospodske zbornice. Med drugimi bodo poklicani v gospodsko zbornico: Karol baron Chiari, bivši državni poslanec, Otokar grof Czernin, član češkega deželnega zbora, Karol baron Heidler pl. Egeregg, bivši odposlanec pri švicarski vladi, Alojz princ Lichtenstein, deželni maršal nižavstvijski, Oton grof Serenyi, deželni glavar moravski, dr. Rudolf Sieghardt, guverner avstr. Bodenkreidita, dr. Karol Urban, namestnik višjega deželnega maršala na Češkem in Hugo knez Windisch-Graetz, c. in kr. komornik, Fran grof Collo-

redo-Mannsfeld in Ivan grof Dobrzanski bosta imenovana dednina členoma gospodske zbornice.

DUNAJ 27. (Izv.) Med novolimenovanimi člani gospodske zbornice je tudi edini Jugoslovani, bivši dalmatinski državni in deželni poslanec Vuković.

Vuković je bil rojen leta 1851. Leta 1873. je vstopil v državno službo pri zadrskem namestništvu. Leta 1878. je bil član civilne komisije pri avstrijski okupacijski armadi v Bosni in Hercegovini in je pozneje tudi služboval pri deželni upravi v Bosni in Hercegovini. Leta 1894. je zopet prestopil v dalmatinsko politično službo in je šel leta 1897. v penzijo kot namestniški svetovalec. Leta 1882. je bil odlikovan z redom železne krone III. razreda, leta 1886. pa mu je cesar podelil komturni križec Fran Josipovega reda. Od leta 1896. do 1907. je bil dalmatinski državni in deželni poslanec.

Finančni odsek.

DUNAJ 27. (Izv.) Finančni odsek državnega zbora je imel danes dopolne svoje seje, v kateri je doživela vlada občuten poraz. V današnji odsekovi seji se je nadaljevala debata o davčnih predlogih. Ker ni bil pri seji navzoč finančni minister vit. Zaleski, je soc. demokratični poslanec dr. Diamand predlagal, da naj se seja odgodi, dokler ne pride finančni minister. Ta predlog je bil vzlic temu, da so bili zastopniki večine, ki pa niso imeli večine, odločno proti, sprejet s soc.-demokratičnimi, češkimi in jugoslovanskimi glasovi (15 proti 13) in seja je bila odgodena.

Zunanji minister v Budimpešti.

DUNAJ 27. (Izv.) Zunanji minister grof Berchtold se odpelje jutri v Budimpešto, kjer bo konferiral z ministerskim predsednikom grofom Khuen-Hedervaryem o važnih političnih vprašanjih in gotovo tudi o sklicanju delegacij, ki se najbrž skličejo k zasedanju v drugi polovici meseca aprila.

Reševanje ogrske krize.

BUDIMPEŠTA 27. (Izv.) Ministerski predsednik grof Khuen-Hedervary posesti prihodnje dni voditelja opozicije Justha in bo konferiral z njim v svrhu opustitve obstrukcije Justhove stranke proti brambni predlogi.

Novi tolminski brigadir.

DUNAJ 27. (Izv.) Za poveljnika novoustanovljene, v Tolminu nameščene infanterijske brigade je imenovan poveljnik 18. infanterijskega polka polkovnik Gustav pl. Malzer.

Senzacijonelna obravnava proti čenstohovskemu menihu Macohu.

PIOTRKOV 20. (Izv.) Danes se je začela pred tukajšnjim sodiščem razprava proti čenstohovskemu pavlinskemu menihu Macohu in njegovim sokrivcem. Pri razpravi je navzočih veliko število ruskih in inozemskih časnika. Povabljenih je k razpravi 160 prič.

Patra Macoha in njegove sokrivce so privedli v dvorano vojakov s nasajenimi bajoneti. Macohu se je poznalo, da je trpel v zaporu, kajti vojaki so ga morali podpirati, ko je prišel v dvorano. Popolnoma postarala se je tudi Helena Macohova.

Predsednik Volkov je otvoril razpravo in je pred vsemi konstatiral, da se prior čenstohovskega samostana, pater Reymann nahaja v Rimu, odkoder je poslal zdravniško spravevalo, da je bolan in da se ne more udeležiti sodne razprave.

Celo dopoldne se je nato čitala obtožnica, ki obsega 60 tiskanih pol. Popoldne pa se je pričelo zasliševanje.

„Ravnajte se torej po mojem izgledu gospod,“ je odvrnila Marija Antoinetta, „sežgite ta papir in opravite delo usmiljenja.“ „Sališ se, Avstrijanka,“ je vskliknil Agrikola, „sežgemo naj papir, ki nam morda privede v pest celo zalego aristokratov: pri moji veri, to bi bilo prebedasto.“

„Zares, sežgite ga,“ je rekla Tisonka, „spravil bi lahko v nevarnost mojo hčer.“ „Jaz menim, da tvojo hčer in ono drugo,“ je dejal Agrikola, vzemši iz Mauricevih rok papir, ki bi ga bil ta gotovo sežgal, ko bi bil sam.

Deset minut pozneje so listek odposlali v občinsko pisarno, kjer so ga takoj odprli. Razlagali so njegovo vsebino na vse načine. Slednjic je šinilo nekemu prebrisane članu v glavo, da gre tu za mesto Lorient (beseda pomeni vshod), in da je to tembolj verjetno, ker je Lorient morsko pristanišče, kjer se lahko v zvezi z Angleži kujejo zarote.

Sklenili so odposlati v Lorient komisijo v svrhu nadzorovanja aristokratov. Prihodnjega dne je zahtevala kraljica, naj bi se ji dovolilo stopiti na stolp, da bi

Prvi je bil zaslišan glavni obtoženec pater Damaz Macoh, ki je priznal svoje zločine. Izgovarjal pa se je, da ga je k tem zločinom zapeljala Helena Macohova, ki da je bila njegov zlođuh in ki da ga je tudi nahajala, da je umoril svojega bratunca Macoha, Heleninega moža. Macoh je nato zelo obširno pripovedoval, kako je izvršil umor na svojem bratuncu in je priznal tudi tatvine in rop v samostanu.

Pozno popoldne je predsednik prekinil razpravo, ki se nadaljuje jutri in bo Macoh nadaljeval svoje izpovedbe.

Proti pornografski literaturi.

DUNAJ 27. (Izv.) Finančno ministrstvo je izdalo naredbo za tobačne trafike, v katerih se prepoveduje nadaljno prodajanje pornografskih spisov in takozvane „šundliterature“ ter nemoralnih razglednic. — Prodajalcem takih pr. dmetov se grozi s strogo kaznijo.

Pula 27. Železniški minister dr. baron Forster je danes zjutraj dospel semkaj z Dunaja, da se poda na Brione, kjer ostane več dni.

Italijansko-turška vojna

Posledice italijanske akcije v bejrutskem pristanišču.

CARIGRAD 27. Glasom uradnih poročil je bilo pri bombardiranju Bejruta dne 24. t. m. ubitih 38 oseb, in sicer 2 pomorska častnika, 20 pomorščakov in 26 oseb. Ranjenih je bilo 50 oseb, med temi en Rus.

CARIGRAD 27. Listi poročajo, da so vlasti ugodno vsprejele korake Turčije, ki je protestirala proti otvortvi bombardiranja turških vojnih ladij v Bejrutu, ne da bi bil italijanski poveljnik počakal dovoljenega roka. Francoski poslanik v Rimu je dobil nalog, naj opozori italijansko vlado na omejenost dejstva, še preden je storila Turčija tozadavne korake.

CARIGRAD 27. Turški listi nadaljujejo s hudimi napadi na Italijo in zahtevajo, da se izžene vse Italijane. Ker se je bati, da Italijani napadejo Arhipeljske otoke, je vali, ki je bil tukaj na dopustu, dobil nalog, naj se vrne na svoje mesto.

Iz Tripolisa.

CARIGRAD 27. Glasom brzojavke dosepele vojnemu ministru, je dne 25. t. m. italijanska kolona, obstoječa iz štirih batalijonov prhote, oddelka konjenišva in treh baterij topništva, začela prodirati, da zavzame Zanzur, morala se je pa umakniti pred silnim ognjem Turkov in Arabcev. Na turški strani sta bila ranjena dva moža. Izgube Italijanov so neznane.

Italijanska vojna ladija pred Mersino.

CARIGRAD 27. Pred Mersino je prišla italijanska vojna ladija in odposlala čoln, da pregleda papirje nekega nemškega parnika nahajajočega se v pristanišču. Nato se je ladija oddaljila.

Turčija noče miru.

CARIGRAD 27. Porta je naložila svojim poslanikom, naj kategorično izjavijo veseliam, da je nemogoč vsak sporazum o miru na podlagi italijanskega dekreta.

Senzacijonalni polom v Puli.

Pula, dne 27. februarja.

Včeraj smo poročali v glavnih obrisih, kar se je zgodilo na našem mestnem magistratu, danes pa naj podamo nekaj podrobnosti, ki še bolje osvetljuje vso brezpri-

se s svojo hčerko in princeso Elizabeto navžila zraka. Tej prošnji je bilo takoj ustreženo; toda sledil je Maurice in se skril za neko stražnico.

V začetku se je kraljica malomarno sprehajala s princeso Elizabeto in svojo hčerjo. Potem, ko sta princesi nadaljevali svoj izprehod, se je ozrla proti vshodu in pazljivo motrila neko hišo; na njenih oknih se je pojavilo več oseb, od katerih je ena mahala z belo ruto.

Maurice je vzel iz žepa daljnogled. Medtem, ko ga je napravljaj, se je kraljica zgenila, kakor bi hotela prijatelje tam gori pozvati, naj se odstranijo. Toda že je bil Maurice zapazil možko glavo s svetlimi lasmi in bledim licem, ki je pošiljala spoštljive pozdrave.

Za tem mladim možem, ki je kazal k večjemu pet- do šestindvajset let, je stala ženska, na pol skrita.

Maurice je nameril svoj daljnogled nanjo in skoraj spoznal v vjej Genevieve; v tistem trenutku se je ženska, ki je tudi imela daljnogled, umaknila in povlekla mla-

merno korupcijo v našem mestnem gospodarstvu.

Aretiranih ni samo pet mestnih uradnikov, temveč s e d e m, kajti k onim petim, o katerih smo poročali včeraj, so priključili še dva, in to sta Fran Bigatto, ki je bil aretiran z onimi drugimi vred in pa mestni občinski tajnik dr. Pesante, ki je bil aretiran sinoči ob 8^{1/2} zvečer.

Prvi mestni računski uradnik, Tomaso Galante, ali kakor so ga tod imenovali navadno „dottor Tomaso“ ali pa kar samo „Tomaso“ je bil prvi mestni blagajnik. Mož je imel res sicer še dosti lepo plačo, ali vsi, ki so ga poznali, in poznalo ga je celo mesto, so vedeli, da je gospod „Tomaso“ prav povsod, kjer se dobro je in pije in izborna zabava. Za take „škerce“ pa je treba denarja, in ljudje so se le čudili, odkod jemlje „Tomaso“ toliko denarja. Celotno mesto je že stikalo glave, samo slavnega gospoda na mestnem magistratu je bila gluha in slepa.

Kakor smo že poročali, se je gospod „dottor“ sam ovađil oblasti, da je zlorabljal svojo uradno oblast v to, da si je polnil svoje žepce iz mestne blagajne. Prišel je torej včeraj dopoldne v uradno sobo deželno-sodnega svetnika Peručića in je tu priznal, da je tekom zadnjega časa pomeveril iz mestne blagajne okrog 60.000 K, ne pa, kakor se je govorilo v prvem trenutku, samo 50.000 K. Obenem pa je ovađil tudi svoje uradne tovariše, da so bili tudi soudeleženi pri teh pomeverjenjih. Ti njegovi tovariši so, kakor smo že poročali: Fran Bigatto, Camillo Descovich, Attilio Jug, Lino Quarantotto in Lino Privileggi. Sodna oblast je še tekom dopoldneva dala aretirati vseh teh pet oseb in jih prepeljati v tukajšnje sodne zapore. Nato se je takoj začela preiskava pred vsem v stanovanjih aretirancev, pri čemer je preiskovalna komisija zaplenila vso silo raznih spisov. Najbrž na podlagi teh poizvedeb in preiskav je bil nato zvečer aretiran tudi tajnik mestne občine dr. Pesante.

O nekaterih aretirancih naj podamo še nekoliko podrobnosti, ki prav posebno zanimajo ne samo nje, temveč tudi na našem magistratu vladajočo signorijo.

Včeraj smo poročali, da je bil Camillo Descovich, hrvatski renegat, nekaj časa suspendiran zaradi njegovega mazzininskega kričanja. Stvar je bila namreč ta, da je mož kazenskim potom bil premeščen iz mestne blagajne in je bil zaposlen v mestni tržnici. Glavno ulogo je igral Descovich v sportskem klubu „Edera“ in je ob neki priliki na prav poseben način pokazal svoje antidinastično mišljenje, tako da so ga gospodje na magistratu morali kaznovati. Descovich je imel tudi glavno besedo pri onem rokovanjskem napadu na hrvatske izletnike na Cres.

Posebno se je izkazal kot navdušen in požrtvovalen sin neodrešene pokrajine Lino Privileggi sin fazanskega zastopnika v mestnem svetu in župana fazanskega. Mož je namreč svoj čas kot zastopnik gotovih pulskih krogov šel ostentativno polagati venec na grob matere znanega italijanskega narodnega mučenika Oberdanka. Sicer so oblasti izvedele to, a mož je vendar ostal v svoji službi.

V Puli je v krogih, ki niso v zvezi z magistratom kamoro, vzbudilo splošno začudenje dejstvo, da se je Galante šel sam ovajati sodni oblasti. Mislijo se je pač, da se bo tudi tu zgodilo tako, kakor se je zgodilo še pred nedolгим časom, ko je namreč oni zloglasni doktor Lorenzetto, ko

dega moža za seboj. Ali je bila res Genevieve? Ali je tudi ona spoznala Mauricea?

Maurice je za trenutek počakal; ko je pa zapazil, da je okno prazno, je priporočal svojemu tovarišu Agrikolu največjo pazljivost, stopil naglo dol po stopnicah, hitel na oget rue Port-Foin in opazoval, ali kdo zapusti hišo. Toda zaman, bilo ni nikogar.

Da bo popolnoma gotov, je hitel v Dixmerjevo stanovanje. Ko je vstopil, je sedela Genevieve, oblečena v belo jutranjo obleko, pod neko jasminovo utico, kjer je navadno zajutrkovala. Voščila je, kakor navadno, Mauricu prisrčno dobro jutro in ga povabila na skledico šokolade.

Kmalu je prihitel tudi Dixmer in je izrazil svoje največje veselje nad tem, ker je videl Mauricea ob tej nenavadni uri. Povabil ga je na sprehod po delavnicah, v kar je Maurice pristal drage volje.

„Pravim Vam, moj ljubi Maurice,“ je dejal Dixmer in prijel mladega moža za roko, „povedati Vam hočem zelo važno novico.“

„Politično?“ je vprašal Maurice, ki se še vedno ni mogel ubraniti svoje slutnje.

PODLISTEK

Vitez iz Rdeče hiše.

(Le chevalier de Maison Rouge.)

28

Roman iz časov francoske revolucije. — Spisal Aleksander Dumas star.

Na kričanje gospe Tison sta prihitela Maurice in njegov tovariš; izročila je jima takoj listek. Uradnika sta ga razgrnila in čitala:

„Na vshodu! Tam bdi še en prijatelj!“ Komaj je bil Maurice pogledal papirček, že se je jel tresti. Pisava na njem se mu je zdela znana.

„Oh! moj Bog,“ je vskliknil, „ali je morda Genevieve? Oh ne, to ni mogoče, jaz sem norec. Kaj naj ima opraviti Genevieve s kraljico?“ Naglo je zopet zbral svoje misli in dejal, obrnivši se k Tisonki: „Opravila si dobro delo, in Vi, občanica,“ je dejal, obrnjen k kraljici, „Vi ste napravili lepo delo.“

so prišli na sled njegovim lumparijam, pobegnili v Ameriko. Pričakovati je bilo torej tudi sedaj, da se Galante in njegovi so-krivci „minorum gentium“ odtegnijo roki pravice. S tem načinom „rešitve“ vse te zadeve bi bila gospodna na magistratu tudi menda najbolj zadovoljna, kajti vsa krivda bi bila padla potem na te pobegle tičke, veliki gospodje na magistratu pa bi si lepo umivali svoje roke v nedolžnosti.

Mogoče je sedaj dvojje: ali Galante in njegovi tovariši vzamejo tudi sedaj vso krivdo nase, ali pa da izpregovore odkrito. V obeh slučajih bo padalo blato tudi po vladajoči stranki, kajti zakriti se pač tu ne bo dalo nič več, naj aretiranci taje ali pa ne taje, naj se priznajo kot edini krive, ali pa naj imenujejo še nadaljne sookrivce navzdol in — navzgor. Mestna blagajna je zapечатena, vsi uradni podatki so na razpolago edino le preiskovalnemu sodniku, a preiskava je dognala v stanovanjih aretirancev, kakor se govori o ogromni obtežili-nega materialja.

Umljivo je, da se bo vladajoča italijanska liberalna stranka skušala sedaj otrestiti teh svojih najzvestejših pristašev in agitatorjev, toda ves ta trud bo pač zastoj. Govori se tudi, da so sicer skušali v zadnjem času nekako urediti celo to zmikavno zadevo, da se je Galante precej trudil, da bi zopet napolnil izpraznjeno mestno blagajno, da pa se ni posrečilo to niti njemu niti stranki, ki je bila najbrž že pred daljšim časom opozorjena na vso to korupcijo v mestnem gospodarstvu in je torej dobro vedela o vsem, kar se godi, samo da že ni imela — ker je bila sama sokompromitirana — več moči, da bi napravila konec stvari in poklicala na odgovornost pri malverzacijah udeleženo mestno uradništvo.

Ali sedaj, ko je prišla stvar tako daleč, da že niso več mogli ob sobotah izplačevati mestnih pometavcev, da je vladni komisar, ki je prevzel posle župana in mestnega občinstva sveta moral iti iskati denarja za najnujnejša plačila drugam, v kreditno banko, ne pa v Mestno hranilnico, ki kasira vse mestne dohodke, no tu pač res ni kazalo drugega, kakor da mestno uradništvo samo ovadi svoja poverjenja in se izroči preiskovalnemu sodniku.

Res lepe so te stvari, a še lepše gotovo še pridejo, in mi se bomo potrudili, da bomo v vsem tem času najtočnejše obveščali naše čitateljstvo.

PULA 27. (Izv.) Dodatno k današnjemu poročilu še poročamo, da je italijanska večina deželnega odbora istrskega skušala z vsemi mogočimi sredstvi preprečiti akcijo namestništva proti vneboupijoči korupciji na našem mestnem magistratu, vendar pa vlada brezobzirno nadaljuje svojo prisilno sanacijsko akcijo, ki namerava, kakor je videti, res temeljito očistiti naš magistrat golazni, ki se je mastila leta in leta z denarjem davkoplačevalcev.

Vlada bo, kakor se vidi, prevzela v svoje roke ne samo vodstvo magistratnih uradnih poslov temveč tudi vodstvo vseh občinskih naprav, kar je tudi edino pametno. Danes je prispelo v Pulo večje število vladnih inženirjev, da prevzamejo vodstvo občinskih naprav, pred vsemi mestne plinarne in elektrarne.

Skoraj gotovo pride tudi vodstvo mestnega stavbnega urada v roke vladnih inženirjev. Želeti bi bilo zlasti tudi, da odpošlje vlada tudi nekaj finančnih uradnikov, ki bi prevzeli vodilna mesta v mestni hranilnici.

IZ HRVATSKE.

Demonstracije v Zagrebu.

K včerajšnjemu poročilu o demonstracijah minule sobote zvečer nam piše še naš zagrebški dopisnik v spopolnilo:

Demonstracije je izzvala vlada sama v svoji trmi in zagrizenosti. Kar noče odnehati od svoje dosedanje prakse omejevanja svobode združevanja. S svojimi prepovedmi hoče dušiti glas ljudstva in mu odteti vsako priliko, kjer bi moglo dati odduška svojim čustvom. In vendar bi jo bile morale poučiti že dosedanje izkušnje, da s tako taktiko ne le da zgreša svoj cilj, marveč dosega le nasprotno od tega, kar je hotela doseči. Volja naroda prihaja vendar od izraza, z razliko le, da se godi to v oblikah, ki ubija sleherni ugled oblasti pred javnostjo.

Tako je bilo tudi v soboto: ker policija ni dovolila, da bi bil narod govoril na pravilno vodjeni skupščini in v parlamentarnih oblikah, je pa govoril z demonstracijami, pri katerih si redarstveni organi pač niso nabrali lavorik.

V nedeljo so se ponovile demonstracije v še ostrijših oblikah kakor razvidno iz včerajšnjega poročila. Naglašam pa, da je bilo ranjenih tudi več gospa, gospe in otrok, ki so se vračali z nedeljskih sprehodov. Ravno ta nedolžna prelita kri, oziroma besnost redarstvenih organov je še bolj razpalila jezo demonstrantov. V tem je ravno — kakor sem rekel — velika krivda vlade.

Okoli 11. ure so se demonstranti ponovno zbrali na llici. A ko je policija z vso krutostjo navalila nanjo, se je zgodilo, da je bilo iz vrst demonstrantov oddanih par streliv iz revolverjev — v zrak. In glejte, to je imelo čudovit efekt: policija se je ustrašila in odšla domov. Ponavljam pa še

enkrat in najodločneje, da so bila obmetavanja s kamenjem in streli iz revolverjev le posledice brutalnosti napadov policije. Da je ta postopala nekoliko bolj po — evropski, gotovo ne bi bilo prišlo do tega.

Danes — v ponedeljek — patrolira po mestu vojaštvo: pešci in kavalerija.

Obstrukcija v tržaškem mestnem svetu.

Bržkone da ne bi se ponovil incident od ponedeljka zvečer, je župan sinočno sejo sklical za 7.30. Svetovalci so res tudi še precej točno prišli, tako, da je seja pričela le s četrtino zamudo, to je, ob 7.45. Ko je bil prečitani in odobren zapisnik zadnje seje, je župan dr. Valerio podal besedo svet. Cerniutzu, da nadaljuje v zadnji seji pretrgan govor.

Svet. Cerniutz se je opravičeval, češ, da bo danes bolj dolgočasen, nego je bil v prejšnjih dveh sejah. Prej da je odgovarjal na izvajanja govornikov večine, ki so zagovarjali v razpravi stoječo pogodbo in je torej prišlo tu pa tam vendarle do kakakega zanimivega incidenta. Danes pa da preide v meritum pogodbe same oziroma točke 1., in zato bo seveda bolj dolgočasen. Govoril je potem o stvarih, ki so v mali ali tudi nikaki zvezi s pogodbo in tramvajem. — Socijalistični svetovalci so ga pri tem večkrat prekinili, tako, da je govornik svet. Pittoniju enkrat zaklical (seveda v šali), naj ga nikar ne moti, ter naj se drži pravih stvari, nakar je župan svet. Cerniutzu v dobrohotnem tonu rekel, naj pusti pravilnik pri miru in naj nadaljuje svoj govor. Med drugim je tekom svojega govora svetovalec Cerniutz omenil tudi slovenske stavbene zadruge, katera ima namen graditi hiše v mestu in tu naseljevati slovenske delavce. S tem se kajpada pomnoži število slovenskih glasov v mestu in krivi bodo na vse zadnje na tem seveda socijalisti. Rekel je, da se onih 57 spreminjavalnih predlogov, katere je naznanil v prejšnji seji, nanaša le na prve štiri odstavke prve točke pogodbe. Ker ima pa prva točka 12 odstavkov, bo stavil v vsem k prvi točki 180 spreminjavalnih predlogov, o katerih bo seveda zahteval o vseh glasovanje po imenih.

(Svet. Puecher je pri tem pripomnil, da ima on pripravljenih o tej točki 258 spreminjavalnih predlogov). Ker bodo torej svetovalci pri teh glasovanjih dobili precej prakse, se nadeja, da pojde to še precej hitro od rok. Nato je začel čitati svoje spreminjavalne predloge, katerim je, kakor je to predlagatelj sam priznal, namen, da onemogočijo pogodbo. Ko je prečital prvih deset predlogov, je prosil podžupana Richetti-ja, ki je bil med tem prevzel predsedstvo, naj mu dovoli 5-minutni odmor, nakar je podžupan dr. Richetti tudi pristal ter pretrgal sejo za pet minut. Bilo je to ob 9. uri zvečer. — Ob 9.15 je bila seja zopet odprta.

Svet. Cerniutz je nadaljeval s čitanjem svojih spreminjavalnih predlogov. Med čitanjem teh predlogov je vsa zbornica zdehala in svetovalec Cerniutz je le tupatam dal kako opazko. Smejal se je, ker se je bržkone njemu samemu zdela vsa stvar najbolj neumna. Pri 21. predlogu je svet. Puecher zaklical: „Tombola!“

Ko je kak član večine vstal, da bi odšel iz dvorane, mu je svet. Cerniutz zaklical: „A, se je že naveličal“. Vsa stvar je bila grozno dolgočasna, a med večino in socijalistično manjšino je vladalo kljub temu prijateljstvo, kakor le redkokdaj. Zdi se, da jemljejo tudi gospodje večine vso stvar do humoristične strani. Saj po njihovem obnašanju soditi, jim ni posebno veliko ležeče na tem, da bi prodrl s pogodbo. Ako pojde po sedanjih poti naprej, se to vsekakor ne bo zgodilo, ker socijalisti imajo baje pripravljenih v vsem preko tisoč spreminjavalnih predlogov, o katerih bodo zahtevali poimensko glasovanje. Če računamo, da bi vsako poimensko glasovanje zahtevalo le 10 minut časa, bi trebalo samo za glasovanja okoli 50 sej! Potem pride pa še utemeljevanje vsakega posameznega predloga in debata o vsakem teh predlogov. Ako torej socijalisti ne odnehajo, je popolnoma izključeno, da bi mestni svet kedaj sprejel to pogodbo. No, v sinočni seji je svet. Cerniutz srečno prečital svojih 57 spreminjavalnih predlogov k prvim štirim odstavkom 1. točke pogodbe ter potem rekel (seveda bolj na dolgo nego to povemo mi), da začne utemeljevanje posameznih teh 57 predlogov! Tedaj se je pa menda županu, ki je med tem zopet prevzel predsedstvo, zazdela vsa stvar preneumna, pa je rekel, da vsled pozne ure zaključuje sejo. Bilo je 10.40. Prihodnja seja drevi.

Domače vesti.

Osebnostna vest. Gospodična Marija Kristjančič, hči računskega ravnatelja pri c. kr. poštnem ravateljstvu v Trstu je napravila z odličnim uspehom končni izpit na glasbenem liceju Catolla in ji je bila soglasno priznana diploma za glasovir. Častitamo!

Iz šolske službe. Vadniški učitelj na učiteljski v Kopru in okr. nadzornik Karol Pribil je imenovan glavnim učiteljem na učiteljski v Kastvu.

Che faremo? Po dolgih bojih in pri- tožbah od naše strani je tozadevna komisija pri deželni sodnji končno vendar le spo-

znala opravičenost naših zahtev s tem, da je v imenik porotnikov za leto 1912 sprejela po priliki polovico Slovencev in Italijanov. S tem je deloma ustrezno našim zahtevam in zakonu. Vendar le deloma. Zakon zahteva izrecno, da se mora pri sestavljanju imenikov porotnikov ozirati na jezikovne zmožnosti.

Iz tega sledi, da so v Trstu sposobni za funkcijo porotnikov le možje, ki so večji slovenskega in italijanskega jezika. Ta pogoj pa je izpolnjen glede letošnjih slovenskih, ni pa izpolnjen glede italijanskih porotnikov, ker so prvi pač večji italijanskega, ne pa drugi slovenskega jezika. Slučaj pa je hotel, da je med 36 porotniki, ki so izžrebani za to zasedanje, dve tretjini Slovencev. In to je „Piccola“ tako speko, da je včeraj napisal kar celo kolono in pol dolg članek, v katerem bruha ogenj in žveplo na slovenske „pritepence“. „Piccolo“ bi pri tem seveda po svoji stari navadi hotel dokazati, da je belo — črno! Za „Piccola“ je namreč tržaška porota namenjena le za — Trst! Na ta način bi bila seveda s „Piccolom“, ki je v večnem boju z logiko, vsaka polemika brezuspešna. V večnem boju z naravo, on ne vidi, ali noče videti dejanskih razmer. Kako prihajajo slovenski in hrvaški obtoženci do tega, da bi jih sodili ljudje, ki ne razumejo njihovega jezika? Če tudi je bilo tako stoteletja, s tem še ni rečeno, da mora ostati vedno tako. Tisoč let krivice še vedno ne ustvarja ni trenutka — pravice. „Piccolo“ vprašuje: „Che faremo?“ Svetovalci bi mu, naj gre lepo va-se in naj pride že enkrat do spoznanja, da zakon in pravica sta za vseh.

Na tem izgledu vidimo zopet, kako „Piccolo“ zavrača svoje občinstvo v kriva mnenja in je tiščil v nevednost. V zlic vsemu ljudskemu štetju in vsem rezultatom raznih volitev uverja „Piccolo“ svoje občinstvo, da je v občini-provinciji tržaški le četrtina (in sicer privrzanega) slovenskega prebivalstva. Potem pa piše — kakor smo že omenili — kakor da je deželna sodnja v Trstu namenjena le za Trst, in ne za teritorij, ki obsega štiri čisto slovenske, oziroma hrvaške sodne okraje (Komen, Sežana Podgrad in Volosko), a ni enega čisto italijanskega okraja; en okraj z ogromno slovensko večino (Koper) in le dva okraja z italijansko večino (Trst in Piran). In vsa ta slovanska masa ima nedotakljivo pravico, da jo sodijo sodniki, ki umejo nje jezik! Vsa ta notorična dejstva potaja „Piccolo“ svojem občinstvu, ki naj se v svoji nevednosti zgraža nad krivico, ki se mu baje godi z umetno in nasilno slavicizacijo sodišč! — To, to je umetno zgražanje, ki pa ne more zaustaviti kolesa naravnega razvoja.

Zalostne pojave v Istri. V tozadevni notici v nedeljskem izdanju, kjer smo govorili o obdolžitvah g. župnika Zvačka na račun istrskih prvakov in naših listov, smo debelo podčrtali besedo Pula. To s posebnim tehtnim razlogom. Vsi oni, ki poznajo razmere in osebe, naj pomislijo le to, da v Puli izhaja „Naša Sloga“ kakor glasilo istrskih Hrvatov, in da tam vodi hrvaško politiko dr. Laginja!! „Naša Sloga“ da bi bil brezverski list? In dr. Laginja da bi hotel uničevati katoliško vero?! Absurdnost in gorostasnost takih trditve je tolika, da mora obiti gospoda župnika nekaj kakor rdečica, če sedaj mirno razmišlja o tem, kaj je trdil pred nekim in nerazsodnim narodom. Gospoda naj se nikar ne igrajo z ognjem, ako jim je le količjak do tega, da narod v Istri izide srečno iz sedanje kritične in odločilne faze narodnega boja v Istri! Pa tudi tega naj ne pozabijo, da Istra ni Kranjska. Če bodo le znašli netivo na grmado, bi mogoče nastali plamen, ki ne bo smodil le „liberalcev“ in narodne organizacije, ampak utegne zajeti tudi stvari, ki so jim zelo ljube.

Slovenski zidarji! Kakor čujemo, postavlja socijalistična organizacija zidarjev pri sedanjih pogajanjih z delodajalci glede obnove mezdne tarife kot prvi pogoj svojo zahtevo, da delodajalci priznajo socijalistično posredovalnico dela za edino in izključno posredovalnico in da drugih delavcev ne smejo sprejemati, razun onih, ki jih bo poslala socijalistična organizacija oziroma njena posredovalnica dela.

Slovenski zidarji! Obnovenje mezdne tarife za vas vitalnega pomena, ravno tako tudi posredovalnica dela. Če socijalisti prodro s svojo zahtevo pri delodajalcih-stavbenikih, vam bodo skušali odjesti vsakdanji kruh. Ker se bo ravno na današnjem večernem sestanku razpravljalo v vseh teh okolištinah, vas vabimo, da se ga polnoštevilno udeležite! — Odbor krajne skupine zidarjev NDO.

Šaljiva tombola, ki se je vršila ob priliki letošnjega Ciril-Metodovega plesa, je imela obilo dobitkov. Številke in serije srečk, ki so bile dvignjene, so bile že priobčene v „Edinosti“. Vkljub temu je ostalo še precej darov nedvignjenih. Pozivlja se tem potom ponovno one, ki imajo srečke, ki so zadele, da se požurijo z dvignjenjem darov, ker bi sicer iste ali oddali proti primerni odškodnini za tombolo kateremu drugemu narodnemu društvu, ali pa sicer spravili v demar. Vsekakor se teh darov ne more več dolgo hraniti radi pomanjkanja prostora. Naj se torej javijo čimprej oni srečniki, ki so vdobili, da ne bo prekasno.

Mihec in Jakec, ta izborni šaliv list, ki je izšel ob priliki letošnjega Ciril-Metodovega plesa in ki je vzbudil toliko smeha in pozornosti, se še vedno dobi po več tobakarnah v mestu ali pa če ga hoče kdo od zunaj naročiti, naj se obrne do „odbora za Ciril Metodov ples“ v ulici Caserma 16 II.

Prošnja. Odbor šentjakobske mladine uljudno prosi, da blagovolijo vsi tisti, ki so prejeli vstopnice in jih obržali, tekmo tega tedna nakazati potom poštnega čeka na „Trgovsko-obrtno zadruzo“ eventualna plačila, ker pride prihodnji teden odposlanec pobirati listke. To uljudno prošnjo utemeljimo s tem, da bi radi čim prej sklenili račune in izročili denar podružnici in knjižnici.

Najdeno. Po nedeljski večerni predstavi je bila najdena v našem gledališču črna boa. Lastnica naj se oglasi pri vratarici „Nar. drama“, gospe Blčkovi.

Naše gledališče.

Jutri v četrtek, dne 29. februarja bo že dlje časa obetana premijera Kálmánove operete

„JESENSKI MANEVRI“

(Ein Herbstmanöver).

Ta občeznana in povsod triumfalna opereta ne potrebuje pač posebne reklame. Vodstvo našega gledališča je poskrbelo za okusno inscenacijo in primerne kostume. Opereta je bila skrbno pripravljena.

Premijera bo v abonementu.

Ne, tako daleč ne gremo, da bi uporabili znane svetopisemske besede o biserih, toda, brez zamere, naše občinstvo jih zasluži v polni meri.

Ne mislimo tu morda onega občinstva, ki ponavadi polni naše popoldanske predstave, kajti to občinstvo je dobro, hvaležno, da, še predobro in prehvaležno, kajti vsak dovtip z odra vam tu vzbuja cele salve smeha, za vsako količjak dobro izvedeno stvar je odobravanja več ko preveč, da to naše dobro, hvaležno popoldansko občinstvo nam celo naravnost razvaja naš oder. Ne, ne mislimo tega občinstva, ki je tudi v nedeljo popoldne zopet s pravim otroškim veseljem sprejemalo, kar so mu dajali kot „Punčka“, ne vemo že več, v kateri ponovljeni in popravljani izdaji, temveč ono naše vse bolj vedno, vse več in vse več zahtevajoče in seveda tudi vse obsojajoče občinstvo, ki je nedeljsko večerno predstavo gledalo in kritiziralo v — kavarinah, gostilnah in, ne vemo, kje še, samo ne v gledališču.

Ne, gospoda, tako pač ne! Hočemo imeti gledališče, hočemo celo imeti dobro gledališče; zahtevamo, naj nam dajo z našega odra le najboljše, najpopolnejše, imeti hočemo umetnosti, one lepe, čiste, — da govorimo z največjimi entuziasti, ki jih seveda tudi ni bilo v nedeljo — božanske umetnosti; a glejte, ko nam nudi naš oder res nekaj, kar se po vsem tem, kar imamo, vendar vsaj približuje temu idealu: tedaj, gospoda, bi bilo treba Diogena z leščerbo, da bi iskal po praznih gledaliških klopih iskalcev in ljubiteljev umetnosti!

Cirkus v „Fenice“ nabito poln, „Punčka“ v „Politeama“ ravno tako, in koliko je bilo naših ljudi tamkaj, Rovettov „Papa eksce- lencia“ v našem gledališču pa pred skoraj prazno hišo, in to v zlic temu, da smemo trditi o premijeri te drame, da je bila za naše gledališče prava senzacija v vsakem pogledu.

Naj se nam tu le ne očita, da pišemo preostro, kajti naj si je bil že prejšnji večer veliki slovanski ples, naj si je bilo sploh onih predpustnih prireditelj še toliko in toliko, recite le, ako res čutite kaj potrebe po umetnosti, po res umetniških užitkih: ali vam ni prav treba onega tihega, nemotenega, res človeško bit zadovoljujočega, blaženega pokoja, ki ga daje uživanje umetnosti po vsem onem karnevalskem hrupu in šumu? Dovolite, da po nedeljskem večeru nekoliko podvomimo o marsičem!

Drama „Papa eksce lencia“ nam je v repriži šele pokazala vso svojo lepoto. Ne pravimo morda, da je bila drama igrana v repriži mnogo bolje od premijere, kajti v glavni ulozi eksce lencia Pietra Matteja, od katere je odvisna vsa igra, je g. Rajner kazal tupatam nekoliko utrujenosti in je bil zato tudi mestoma nekoliko nerazumljiv, toda v splošnem je bila repriža na isti višini, kakor premijera. V izrazu in kretnji je bil g. Rajner celo boljši, kakor prvič. Posebej naj še omenimo, da nam je g. Devetak v ulozi Alvisa sedaj ugajal mnogo bolje, kakor pri premijeri in da je bila njegova igra zlasti v drugem dejanju v onem prizoru z Matteljem vredna vse hvale. O drugih ulogah velja, kar smo rekli v poročilu o premijeri in ne bomo ponavljali, rečemo le toliko, da smo videli zopet, kaj se da ustvariti na našem odru, če so uloge razdeljene primerno individualitetam igralcev, in če se igralci res z ljubeznijo vžive v svoje uloge.

Bila je torej repriža „Papa eksce lencia“, kakor I premijera, za tiste, ki znajo razlikovati zrno od plev, v resnici prava naslada, in le žal, da ne moremo pričakovati, da bi nam naše gledališče še ponovilo to dramo, vsaj v letošnji sezoni ne več, a še tembolj nam je žal, da je vzrok temu sramotno dej-

stvo, da je naši slavni gledališki publiki ljubši tingeltangel, kakor pa umetnost! —r.

Tržaška mala kronika.

Požar. Včeraj zjutraj ob 8:30 se je v stanovanju upok. policijskega inšpektorja Nikolaja Bonelli, prevrgel samovar na špirit. Vsled tega se je unelo in zgorelo več obleke in ena mlza. Škode je 200 K, ki je pa pokrita z zavarovalnino.

Sinoči ob 8:26 je nastal ogenj v eni sob trgovinske zbornice, ker je bila peč preveč zakurjena. Pozvani gasilci so pa kmalu udušili ogenj.

Kovanje ponarejenih cekinov. Nove aretacije. Nedavno temu smo poročali, da sta bila aretirana Francoz Basso in regnikol Bottini, ki sta z veliko spretnostjo kovala avstrijske cekine ter švicarske in francoske srebrne franke in da so pri prvem našli več ponarejenih komadov. Kontrolni nadzornik Titz, ki je iztaknil omenjena tička, je nadaljeval svoja poizvedovanja, da bi iztaknil še razpečavalec omenjenega ponarejenega denarja, in res se mu je posrečilo, da je aretirati tri druge osebe, ki so razpečavale ponarejen denar. Ti so: Emanuel Nani, star 22 let, iz Zadra, mehanik stanujoč na Acquedotto št. 89, Friderik Gaspar, star 34 let, trgovinski agent, tudi iz Zadra in Annunziata Panzatto, stara 28 let, iz Pule stanujoča v ul. Sv. Nikolaja št. 12. Pri vseh treh so našli ponarejene komade omenjenega denarja.

Poskus samomora. Sinoči ob 6:30 je v vrtu na Lipskem trgu Rudolf Tamino doma iz Italije, star 24 let, kavarniški natakar, stan. v ul. Donata 8, izpil v samomorilno svrhu dozo žveplene kisline. Pozvani zdravnik z rešilne postaje ga je dal prepegljati v mestno bolnišnico. Vzrok obupnemu činu neznan.

Koledar in vreme. — Danes: Leander šk. — Jutri: Roman sp.

Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 12° Cels. — Vreme včeraj: lepo.

Vremenska napoved za Primorsko: jasno, semtertja megleno. Temperatura malo spremenjena. Severno-vzhodni vetrovi.

Društvene vesti.

Pevsko društvo „Ilirija“ pri sv. Jakobu prosi vse g.e. pevke in gg. pevce, da se v petek prav gotovo udeležijo društvenega sestanka radi 6. rednega občnega zbora v nedeljo dne 3. marca ob 4. uri popoldne. Na dnevnem redu so zelo važne notranje stvari.

Danes zvečer je pevska vaja za moški in mešani zbor. Novi pevci in pevke so dobro došli. Društveni prostori se nahajajo v ul. Montecchi 15.

Slov. akad. fer. društvo „Balkan“. Danes, v sredo, dne 28. t. m. točno ob 7. uri sešatek. Pridejo naj vsi odborniki, voditelj narodne zbirke in knjižničar rojanske ljudske knjižnice Sestane odpade.

Odsek tržaškega „Sokola“ v Rojanu naznanja, da se vrši zopet redna telovadba. Člani vadijo ob torkih in četrtkih od 8—9. zvečer moški naraščaj ob istih dneh od 6—7. zv. Bilo bi odveč, razlagati obširneje, kake koristi je redna telovadba za telesni in duševni razvoj. Le pri zdravi in utrjeni deci je pričakovati napredka v šoli, kajti čim marljiveje vadi svoje mlade telesne moči, tem bistreji ji je um in duša mu je zdrava. Dočim šolska pravila zabranjujejo otroku živahnega gibanja, treba mu je sedeti mirno v ozki klopi, nudi mu telovadba prostosti, da se mu širijo prsi in krepijo njegove mišice.

Učiteljsko društvo za Trst in okolico. Socialni odsek. Člane vseh treh pododsekov vabim k seji, ki se bo vršila v četrtek 29. t. m. ob 5. pop. v Slovenski trgovski šoli. Dnevni red: poročilo o odsekovem delu v minoletem letu; predlogi in nasveti za občni zbor. — Načelnik.

Čitalnica pri sv. Ivanu vabi uljudno vse svoje člane in prijatelje na „Afrikanški večer“, ki ga priredi v soboto, dne 2—3—12 v vseh svojih prostorih. Natančnejši program sledi.

„Zadruška opravičenih posestnikov“ v Padričah bo imelo v nedeljo dne 10. marca t. l. ob 4. uri pop. svoj redni občni zbor v prostorih gospoda Martina Grgiča št. 31.

Redni občni zbor učit. društva za Trst in okolico se bo vršil v nedeljo dne 3. marca ob 9:30 predpopoldne v slov. trg. šoli (Acquedotto 20) z zanimivim dnevnim redom. Poleg volitev se bo obravnavala tudi družabna preustrojitve društva, kar bi imelo za društveno življenje in delovanje dalekosežne posledice.

Na dnevnem redu se bo razpravljalo tudi vprašanje o eventualnem zvišanju članarine ter načinu pobiranja iste. Naj torej brez tehničnih uzrokov ne manjka noben tovariš(-ica), da tudi s svojim nasvetom sodeluje pri namerovani reorganizaciji društva. Vsi torej na zborovanje, da pozneje ne bo brezplodnih rekriminacij!

Sukna, za gospode in dame, lodne in modno blago KAREL KOCIJAN, tovarna sukna v Mumpolou (Češko). Uzorci franco.

Pevski zbor „Glasbene Matice“ v Trstu. Danes zvečer vaja za alt. Sopran ima vajo v ponedeljek. V petek pa moški zbor.

Nar. del. organizacija.

— Krajna skupina zidarjev NDO sklicuje za jutri zvečer ob 8 $\frac{1}{2}$ (ne ob 9 $\frac{1}{2}$) sešatek vseh članov. Vabljeni so vsi člani, ker se ima vršiti važno posvetovanje.

Krajna skupina mestne plinarne NDO. — Odborova seja krajne skupine je jutri ob 7. zvečer v društvenih prostorih pri Sv. Jakobu.

Krajna skupina Lloyd. Odborova seja jutri ob 8. zvečer v društvenih prostorih pri Sv. Jakobu.

Krajna skupina oljarne. Odborova seja v petek ob 6. in pol v društvenih prostorih pri Sv. Jakobu.

Gospodarstvo.

Trgovsko obrtna zadruga v Trstu je ravnokar dovršila račun in bilanco za leto 1911.

Prometa je imela 9 milijonov 121.122.34 kron. Čisti dobiček iznaša 22.511.74 kron. Vložilo se je 6474-krat K 2,204.192.67, dvignilo se je 2360-krat K 2,045.218.04. Aktivnih hranilnih knjižic je 1520 v skupni vrednosti 1.442.784.04 K. Reservni zakladi bodo iznašali približno 66.000 K in to ne oziiraje se na vrednost Zadr. hiš v ul. Stadion 21, kjer sta nastanjena dva oddelka deklishe šole, in ul. Acquedotto 20, kjer ima svoje učilnice slov. trgovska šola in pa ona družbe sv. Cirila in Metoda.

Zadruga je napredovala splošno tako, da smemo biti popolnoma zadovoljni z njenim napredkom. Hranilnih pušic, na katere pridno vlaga svoje prihranke, v prvi vrsti šolska mladina, je v najemu nad 500. Razume se, da je tudi precejšnje število odraslih, ki hranijo s pušicami.

Zelo razveseljivo za naš splošni napredek je, da moremo poročati o lepem napredku, ki ga dosežajo naši denarni zavodi naši stvari v čast in korist. Ko se nam sporoči o razdelitvi čistega dobička, spregovorimo še par besedi o tem zavodu ki nam je oskrbel prostore za ljudsko in trgovsko šolo v srcu mesta.

Vesti iz Goriške.

Iz Štanjela. — O priliki poroke g.e. Angele Valesove z g. Leopoldom Kobal je nabrala g.ca Marica Turkova iz Gabrijla 7 K za CMD. Hvala vrli nabiralki. Novoporočencema pa obilo sreče! Denar je izročil Štanjelski podružnici.

V Gorici je umrla v ponedeljek gospa vdova Jacobi, mati učitelja g. Jacobi-a. Pokojnica je imela nekdanj mnogo poznanstva z znanimi družinami po slovenskem delu dežele, ki so jej dajale svoje sinove-dijake na stanovanje. Kolikor se spominjamo, so stanovali pri njej Kerševanljevi iz Dornberga, Štrekljevi z Gorjanskega, Fabianijski iz Kobdila, Mahorčičevi iz Motovuna. itd. Blagi in skrbni pokojnici, ki je dosegla visoko starost 91 let, ohranijo njeni nekdanji varanci hvaležen spomin.

Deželni uradi in objestnost Italijanov. Vseh deželnih nastavlencev je 80, od teh 55 Italijanov in 125 Slovencev v deželi, kjer bi moralo biti številno razmerje ravno narobe. Pripomniti moramo tudi, da so najboljše mesta v italijanskih rokah. Krivda zadevuje prejšnje čase in osebe, a kriva sta tudi slovenska odbornika, mehki Gregorčič in posebno popustljivi Berbuč. — Sedaj je izpraznjeno mesto računskega uradnika pri deželni hipotečni banki. V tem zavodu so vsi trije višji uradniki (ravnatelj, tajnik, knjigovodja) italijanske narodnosti in če bi čutili naši sosedje le kaj pravicoljubja v svojih srcih, bi sedaj izpraznjeno mesto radovoljno prepustili Slovincu. Ne, oni se krčevito branijo in hočejo v svoji objestnosti še to mesto preskrbeti Italijanu. Ker sta slovenska odbornika vendar enkrat sprevidela, da mora imeti tudi njih popustljivost določene meje, traja prepričanje že leto dni in mesto je še vedno prazno.

Dijaške strelne vaje. Da bi se dijaki skupno z vojniki udeleževali garnizijskih manevrov, kaj takega je pristno goriška „great attraction“. Pred dnevi so se udeležili naši do peto oboroženi gimnazijci in realci vojaških vaj in so, po zatrevanju častnikov, dovršili svojo nalogo v splošno zadovoljnost. Čudno je izgledala njihova pisana „kompanija“, ko so stopali v vrstah z vojniki in godbo po mestnih ulicah.

Ciril-Metodova podružnica v Krminu vabi na zborovanje, ki bo v nedeljo dne 3. marca t. l. popoldne ob 3. uri v prostorih „Narodne šole“ v Krminu z nastopnim dnevnim redom:

1. Slovenci in Ciril-Metodova družba, (poroča g. Karol Sirk), 2. Delovanje naše podružnice (g. Ljud. Erjavec), 3. Narodna šola v Krminu (g. Janko Garvas), 4. Razni predlogi in nasveti.

Sestanek goriških zaupnikov S. L. S. V četrtek 29. t. m. se zberejo zaupniki SLS. iz vse Goriške, da se poklonijo glavarju dr. Šusteršiču in da sprejmejo od njega nadaljnjih navodil in ukazov. Dr. Šusteršič je ukazal sklicati ta goriški deželni zbor in deželni glavar kranjski pride v četrtek osebno med nas, organizirat in krpat stranko po

Živnostenska banka v Pragi.

Podružnice: v Brnu, Budjevicah, Dunaju, Fridek-Misteku, Iglavi, Klatovu, Kralj. Gradcu, Krakovu, Liberecih, Lvovu, Melniku, Mor. Ostravi, Olomucu, Pardubicah, Piseku, Plzenju, Prostějovu, Taboru in Trstu.

Dn 10. marcija 1912 ob 10. uri dopoldne

vršil se bo

v dvorani palače Živnostenske banke v Pragi, na Přikopih št. 30,

44. redni občni zbor

Živnostenske banke v Pragi,

h kateremu se p. n. gospodje delničarji, ki so upravičeni, vabijo.

S P O R E D:

1. Poročilo o računskem zaključku.
2. Poročilo računskih pregledovalcev.
3. Predlog upravnega sveta o razdelitvi čistega dobička.
4. Predlog o spremembi bančnih pravil.
5. Volitev upravnega sveta.
6. Volitev nadzorstva.

Gospodje delničarji, kateri se želijo udeležiti občnega zbora, naj blagovolijo najkasneje do 2. marcija t. l. v bančnih prostorih v Pragi, oziroma pri njenih podružnicah, v dokaz pravice do glasovanja po točki 12. bančnih pravil potrebno število delnic, katere so v knjigah delnic vpisane na njih imena, proti legitimnem listku vložiti.

V PRAGI, dne 20. februarja 1912.

Upravni svet.

Točka 12. pravil se glasi: Na občnem zboru opravičen je glasovati, kdor ima najmanj 10 delnic glasečih se na njegovo ime ter so bile dne 31. decembra pr. l. vpisane v delniških knjigah. Kdor ima več delnic, ima za vsake 20 delnic en glas več. Delnice, ki so potrebne za dokaz upravičenosti glasovanja morajo se 8 dni pred občnim zborom z nedospelimi kuponi vložiti v uradih, ki jih določi v to upravni svet.

Mnenje gosp. dr. a J. Louda, JAGENBACH

G. J. SERRAVALLO

Trst.

Uspehi, ki sem jih dosegel z Železnatim Kina-vinom Serravallo so me vsekakor zadovoljili. Kot tonično sredstvo za želodec se mora postaviti železnato kina-vino Serravallo na prvo mesto pred vsemi drugimi slinčnimi izdelki.

JAGENBACH, 9. marca 1910.

Dr. J. LOUDA.

Pozor Slovinci!

Nov veliki dohod moških, deških in otroških oblek za poletje. Velikanski zbor blaga za obleke po meri po cenah brez konkurence v dobroznani trgovini

„ALLA CITTA' DI TRIESTE“ Trst, ulica Glasne Carducci št. 40 (prej Torrente)

Obleke za moške iz blaga od K 13—48
Obleke za dečke iz blaga od K 10—28
Obleke za dečke iz platna od K 6—12

Velik izbor oblek za otroke od K 2—14—14
Zaloga hlač, srajc, delavskih srajc itd. itd.

ALLA CITTA' DI TRIESTE Trst, ulica Glasne Carducci št. 40 (prej Torrente)

Dr. Pečnik (PETSCHNIGG)

Trst, via S. Caterina št. 1

Zdravnik za notranje (splošne) bolezni: 8—9 & 2—3 in špecialist za kožne in vodne (spolne) bolezni: 11 $\frac{1}{2}$ —1.

Stanovanja

se oddajo v „Narodnem domu“. Poizvedeti je pri hišnem upravitelju v Trz. posojilnici

Dobroznana tvrdka manufakturnega blaga

Trst, ul. Nuova 36-38
vogal ul. S. Lazzaro

M. AITE

Trst, ul. Nuova 36-38
vogal ul. S. Lazzaro

opozarja in prijateljsko priporoča svojim cenjenim odjemalcem in slavnemu občinstvu, naj nihče, ki ima nakupiti manufakturnega blaga v svojo lastno korist ne opuste prilike ter obiščejo velikanske zaloge od goraj imenovane tvrdke; kjer se dobiva vedno največja izbira vsakovrstnih manufaktur, za jesen in zimo, in sicer: Blago (štofe) za ženske in moške obleke, barhenta (fuštanja) belega in barvanega, volnene odeje, odeje lastnega izdelka, preproge, zagrinjala (zaves), posteljna pogrinjala, spodnje jopice, kakor tudi vsako drugo telesno perilo. — Vsake vrste in vseh širinah belega platna bombaževine itd. itd.

Vse blago je iz prvih tovarov, najboljše vrste in po najnižjih cenah, tako, da prekosi vsako največjo konkurenco.

kranjskem vzorcu. Marsikateremu bo predla huda tisti dan in govori se, da dobi še kak zaupnik najvišje nezaupanje od kranjskega komanda.

Bralno društvo v Krminu vabi na zborovanje, ki bo dne 3. marca t. l. pop. ob 4. uri v prostorih "Narodne šole" v Krmini z dnevnim redom:

1. Naše narodno-gospodarsko delovanje (poročila g. Anton Erzetič), 2. Predlogi: a) za ustanovitev cerkveno bogoslužnega društva, b) za ustanovitev gospodarsko-vinarske zadruge, c) za ustanovitev narodnega sveta za Slovence Gradišanskega okraja.

V očiščenem temo zelo važnima posvetovanjem, vabita podpisana odbora najljubše vse zavedne Slovence gradišanskega okraja in bližnje okolice na udeležbo v čim največjem številu.

Za odbor Ciril-Metodove podružnice in Bralnega društva:

Anton Erzetič, t. č. predsednik
Janko Garvas, t. č. tajnik.

Vesti iz Istre.

Iz Dekani. Sumničenje gospoda dopisnika iz Dekani, objavljena v "Edinosti" od 20. t. m., da se laško tulenje in izževanje v našem društvu odobrava, je popolnoma neopravičeno in brez vsake podlage. Društvo je neomajno zvesto narodno-gospodarsko. Skoro vsi njegovi člani so narodni in cerkveni pevci, ki ob vsaki narodni prireditvi z veseljem in ponosom nastopajo v svoji in okoliških vaseh. Ako nekateri nezavedni in zanemarjeni fantalini, namešani s pokvarjenimi elementi tudi iz drugih vasi, tulijo in kvakajo laške kvante, zato nikakor ne more biti odgovorno konsumno društvo. Skrb za nočni mir in red je naložena zapriženim redarjem-čuvarjem. Ako ti z izglede točnostjo skrbje, da se naša društvena krčma z vso natančnostjo drži policijske ure, mislimo, da imajo tudi toliko moči, da bi z lahkoto ukrotili in pomedili po vasi one ponočne kvakarje.

Gospod dopisnik naj torej v bodoče nikar po krivem ne sumniči nedolžnih ljudi, temveč naj le naravnost imenuje one, ki se mu zde krivi tega nepremišljenega početja.

Načelstvo posojilnega in konsumnega društva v Dekanih 24. februvarja 1912.
Ivan Obad, predsednik. Jos. Toškan, tajnik.

Razne vesti.

Največja vseučilišča. Pariško vseučilišče šteje 17.000 slušateljev, berlinsko 14.000, mohamedansko vseučilišče v Kairi 10.500, moskovsko 9500, petrograjsko 9000, dunajsko 8900, monakovsko 7100, peštansko 7000, newyorško 6500, lipsko 6100. — Sem treba še prišteti 73.000 dijakov 72 tehniških visokih šol, 24.000 dijakov trgovskih in gospodarskih visokih šol in končno 6000 slušateljev živinozdravniških šol.

Skasani defraudant. Dne 30. t. m. se je poštni oficijant Václav Kopriva, ki je par

dni prej v Ustju nad Oslieo poneveril denarno pismo z vsebino 20.000 K, sam javil sodišču ter obenem izročil 10.000 K. Obdržali so ga v zaporu.

51 let v ječi. Pisar Edvard Kifa, ki je bil zaradi umora obsojen v dosmrtno ječo, je v strjeveski kaznilnici v Galiciji umrl kakor 84 letni stavec. Nastopil je svojo kazen leta 1860 in je presedel 51 let v jetnišnici.

Rosegger in nemški „Schulverein“. Peter Rosegger izdaja v N. W. Tagblattu nov oklic, da naj se nadaljuje zbiranje takozvanih obrambnih kamenov, ki so dosedaj dosegli že skoro 3 milijone kron. Nemški „Schulverein“ je iz obrambnega sklada postavil 20 novih šol, podpiral 54 šolskih stavb ter ustanovil 16 otroških vrtcev.

Gibanje v Rusiji proti ameriškim Židom. Iz Petrograda poročajo, da so ruski nacionalisti sklicali protesten shod proti Združenim državam. Shodu je prisostvovalo nad 2000 oseb in več zastopnikov dame. Vsprejeta je bila resolucija, v kateri se zahteva, da se ameriškim Židom povsod prepove prihod v Rusijo in da se povzra uvoznina na ameriško blago.

Pristna brnska sukna

pomladna in poletna sezona 1912.

Odrezek 3-10 m dolg 1 odrezek 7 kron
za kompl. moško obl. 1 odrezek 10 kron
1 odrezek 15 kron
(suknja, telovnik, blače) 1 odrezek 17 kron
+++ samo +++ 1 odrezek 20 kron

Odrezek za salonsko obleko 20 kron, kakor tudi površnike, tur. lodne, svilene kamgovne itd. pošilja po tov. cenah realca in solidne, dobro znana zaloga sukna

Siegel - Imhof v Brnu

Vzorci gratis in franko.

Ugodnosti privatnih odjemalcev, naročevati sukna naravnost pri tvrdki Siegel - Imhof na tovarniškem mestu so velike stalne, nizke cene. Velik izbor. Uzorna, pazljiva postrežba tudi malih naročil v svežem blagu.

MALI OGLASI

MALI OGLASI se računajo po 4 slo. besed. Mestno Urkne bo dala za računsko enoto 40 slo. Plača se takoj laser. oddelke.

Odda se takoj v najem mala mebljena sobica Farneto 43, II. vrata 16. 438

Pianino črn, nov se proda s petletnim jamstvom Belvedere 57, II. 439

Raznašalca knjig za kolportajo, od katere se zahteva sto kron kavicje, išče takoj slovaška knjigarna Josip Gorenjec v Trstu, ul. Caserna 16. 266

Moderne spalne sobe ter vsakovratno delo izdeluje M. Majcen, mizar, ulica Belvedere 28, ogel Torquato Tasso. 322

Gostilna v bližini Trsta, jako dobro ideoča s krasnim vrtom in sobami za letovišnike se odda v najem. Zahteva se gostilniška praksa in nekoliko kavicje. Ponudbe pod „Gostilna“ ne inseratni oddelke Edinosti 420

Prodaja se furianske praliče pri Vincencu Vidav na Opčinah (pri Šklovu) v sobotah in nedeljah. 2456

Slovinci! Ali še zdaj ne veste, da je edini Vaš fotograf ANTON JERKIC? Trst, via delle Poste 10. — Gorica, gosposka ul. 7. 425

Krompir za seme. Krompir rosa, ida in druge vrste se vdobi v zalogi ulica S. Maurizio. Vatovec. 425

Stalni krajevni agenti zmožni nem. — ščne se sprejmejo ali pa nastanijo s stalno plačo za prodajanje dovoljenih srečk v Avstro-Ogrski. — Ponudbe pod „Merkur“, Brno Neugasse 20. 244

Gospodična, 28 let stara, ima 10 tisoč kron premoženja, se želi seznaniti z resnim gospodom v svrhu ženitve. Prednost imajo uradniki. Ponudbe pod „Milena“ poste restante, glavna pošta, Trst. 428

14 letni vjenec išče službo v kaki prodajalni jestvin. Naslov pove inseratni oddelke Edinosti. 430

Deklica 14-16 let stara, le iz dobre hiše, ki bi želela se vaditi v trgovski stroki sprejme takoj Avgust Dolenc v Ajdoščini. Plača in vse drugo po dogovoru. 413

Novo delavsko kons. društvo

„Trst“ pri Sv. Jakobu, ul. Sv. Marka št. 19. si šteje v prijetno dolžnost, obvestiti sl. obč. mesta in okolice, posebno pa Šentjakobčane, da je odprlo svojo novo gostilno v hiši F. Fabjana, ul. S. Marco št. 19, kjer bode točilo istrsko črno vino prve vrste, vipavsko belo in Puntigamsko eksportno pivo prve vrste, vse po najnižjih cenah; kuhinja bo vedno preskrbljena z gorkimi in mrzlimi jedili. — Voditelj: Viktor Kosič. — Za mnogobrojno udeležbo vabi že sedaj Odbor.

Sveža jajca in žive kokoši

so na prodaj po nizki ceni

v Trstu, ulica Glosuè Carducci 20.

Grenčica Augusto Dell'Agnolo

Edini preparat iz zdravilnih rastlin.

Tovarna: Trst, ul. Farneto 36.

Upliva ugodno na živčevje; učinkuje proti težkemu prebavljanju, bolečinam in žganju v želodcu itd.

Ta grenčica je analizovana od c. k. instituta v Gradcu, odklikovana na razstavah v Rimu in Parizu z zlato kolajno in zasl. križcem. Vprašajte po vseh lokalih samo po grenčici Augusto Dell'Agnolo in pazite skrbno na buteljko, da lahko protestujete proti vsaki prevari in ponarejenju. Ne pustite se pregovoriti, da bi kupili druge, ker obvaruje samo grenčica Augusto Dell'Agnolo pred kolero.

V mesnici

v Rojanu

ulica Montorsino 7

se prodaja goveje meso po

kron 1.44 kg kron 1.52 kg
„ 1.68 „ „ 1.92 „

CANDIDO PIVA

Izdelovatelj in trgovec lesnega oglja

izključni liferant vzajemne zadruge priv. uradnikov, z lastno žago in kladnico žgalnega lesa v Dobrempolju na Kranjskem, ponuja prve vrste lesa in lesnega, fosilnega oglja itd. itd. v svinčen zaprtih vrečah, prosto na dom na vsako točko mesta po zelo nizkih cenah.

Podrobna prodaja v ul. del Toro 4.

Pisarna ulica del Toro št. 1, I. nadstropje

TELEFON 20-56.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

POZOR!! 50.000 parov čevljev!

4 pari čevljev za samo 7 K 50 st.

Radi plačilne zaostaloosti več velikih tvornosti mi je bilo ponudeno, naj prodam veliko zalogo čevljev globoko pod proizvodnjo ceno. Zato prodam vsakomur 2 para moških in 2 para ženskih čevljev, usnje rujav ali črno galonirano, s predniki in močno močnimi podplati, zelo elegantna, najnovjša fasona. Velikost po številki. Vsi 4 pari stanejo samo 7 K 50.

Pošiljatev po povzetju

H. SPINGARN, eksport čevljev

Krakovc št. 240

Sme se zamenjati in se vrne denar.

Ústřední banka českých spořitelén

(Osrednja banka

čeških hranilnic)

PODRUŽNICA V TRSTU, Piazza del Ponterosso 3.

PODRUŽNICA V TRSTU, Piazza del Ponterosso 3.

V BREME.

(Vporaba lastnih in zaupanih nam sredstev.)

Bilančni račun.

V DOBRO.

(Lastna in zaupana nam sredstva.)

Na račun blagajne	K 1.721.831.66	V računu delniške glavnice	K 25.000.000—
„ menic in deviz	75.721.022.51	„ zavarovalnega fonda bančnih zadolžnic po par. 72. pravil	K 242.976.32
„ vrednostnih papirjev	26.755.588.90	„ poleg vinkulovanih vrednostnih papirjev po par 36. pravil	400.000—
„ izžrebanih vrednot in kuponov	377.833.78	„ rezervnega fonda	884.709.48
„ dopisovateljev	81.333.143.45	„ fonda za kurzne razlike	279.483.03
„ podružnic (tekoča položka)	42.758.485.21	„ fonda za morebitne izgube z reeskonta	250.000—
„ menične obveznosti (tekoča položka)	21.842.078.76	„ penzijskega fonda	150.000—
„ hipoteknih posojil, cediranih nam od hranilnic	205.000—	„ amortizacijskega fonda bančnih zadolžnic	1.807.168.83
„ komunalnih posojil	48.702.577.48	„ zastavnih listov	16.183.16
„ premičnin	195.384.94	„ vlog na knjižice in blagajnične nakaznice	6.524.61
„ nepremičnin (bančni poslopiji v Pragi in Dunaju)	3.788.320.83	„ dopisovateljev	53.437.985.49
„ vrednosti v depozitu in upravi (tekoča položka)	149.048.128.83	„ podružnic (tekoča položka)	101.485.975.20
„ prehodne bilance	1.829.359.18	„ bančnih zadolžnic	45.390.994.09
		„ nedvigjenih kuponov bančnih zadolž. in delnic	48.702.400—
		„ hipoteknih terjatev na lastnih poslopijih	43.016—
		„ menične obveznosti (tekoča položka)	1.394.016.48
		„ vrednot v varstvu in upravi (tekoča položka)	21.842.078.76
		„ prehodne bilance	149.048.128.83
		„ izgube in dobička — dobiček za leto 1911.	4.577.738.98
			1.526.545.10
	K 454.278.755.53		K 454.278.755.53

V BREME (Izdatki).

Račun dobička in izgube.

V DOBRO (Prijemki).

Na račun odpisa inventarja	K 55.982.02	V račun prenešenega dobička iz leta 1910.	K 44.212.54
„ upravnih izdatkov	1.885.715.51	„ obresti	4.512.420.63
„ davkov in pristojbin	356.784.52	„ raznih bančnih dohodkov	1.388.444.37
„ obresti od vloga na knjižice in blag. nakaznice	2.120.050.39		
„ bilančni čisti dobiček za leto 1911.	1.526.545.10		
	K 5.945.077.54		K 5.945.077.54